

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 38292-2021

Medewerker	:	Gerard Luijmes
Team	:	Concerncontrol
Datum	:	24 augustus 2021
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Olthof

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Beleids- en financiële begroting 2022-2025 zaaknr. 38290-2021;</p> <p>☒ Overzichten MJB begroting 2022-2025, zaaknr. 38290-2021</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ team Bedrijfsvoering</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ financieel</p> <p>☒ team Communicatie en Ondersteuning</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ Publicatie in IJsselberichten/Huis aan Huis Reklamix opnemen (zie instructie hiervoor op SharePoint)</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ Publicatie voor op de website en en social media (mailen naar webteam@olst-wijhe.nl)</p> <p>☒ anders, nl. directie</p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Beleids- en financiële begroting 2022-2025</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

In te stemmen met de Beleids- en financiële begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.

SAMENVATTING

Het college stemt in met de ontwerp Beleids- en financiële begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. De ontwerpbegroting is gebaseerd op de door de raad vastgestelde Kadernota 2022-2025 en de Eindrapportage Heroverweging. De uitgangspunten en voorstellen uit deze documenten zijn verwerkt in de ontwerpbegroting. De conclusie is dat de eerste twee jaarschijven 2022 en 2023 een tekort laten zien. De laatste twee jaren laten een overschot zien. Volgens de toezichtregels van de provincie dient de eerste jaarschijf in evenwicht te zijn; de derde en de laatste jaarschijven dienen structureel in evenwicht te zijn. De tweede jaarschijf mag een tekort bevatten.

In het raadsvoorstel tot vaststelling van de begroting 2022 wordt ingegaan op de vraag hoe om te gaan met de extra middelen jeugdhulp die het rijk vanaf 2022 heeft toegezegd, de herijkingsvoorstellen gemeentefonds vanaf 2023, de consequenties van de Septembercirculaire 2021 en de wijze waarop de eerste jaarschijf 2022 in evenwicht wordt gebracht. Het raadsvoorstel wordt op 12 oktober in het college vastgesteld. Aan de hand van het raadsvoorstel wordt de communicatie over de begroting opgestart.

INLEIDING

Hierbij wordt u de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenbegroting 2023-2025 voorgelegd. De eerste twee jaarschijven 2022 en 2023 laten een tekort zien, de laatste twee jaren een overschot zien.

De ontwerpbegroting is opgesteld op basis van de uitgangspunten in de vastgestelde begrotingsrichtlijnen en de Kadernota 2022-2025/ Eindrapportage Heroverweging.

Hieronder wordt ingegaan op het actuele beeld van het meerjarenperspectief sinds de besluitvorming over de Kadernota 2022-2025.

Het nieuwe financiële perspectief van de opgestelde ontwerpbegroting laat een verschuiving zien ten opzichte van het beeld, zoals geschetst in de Kadernota 2022-2025.

De verschillen worden hieronder bij Argumenten nader toegelicht. De verschillen zijn samengevat als volgt.

Financieel kader Ontwerpbegroting 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Beeld ontwerpbegroting 2022-2025	-206.698	-377.265	98.174	332.095
Beeld vastgestelde Kadernota 2022-2025	-45.732	-227.159	243.284	317.191
Verschil ten opzichte van de Kadernota 2022-2025	-160.966	-150.106	-145.110	14.904

De behandeling van de ontwerpbegroting in uw college is als volgt gepland:

>Een eerste behandeling op 21 september 2021: Beleidsgedeelte (programma's: eerste en tweede W-vragen) en de paragrafen Onderhoud kapitaalgoederen en Bedrijfsvoering.

Nog onder voorbehoud c.q. nog niet in het document verwerkt:

De derde W-vraag is nog in bewerking. De financiële tabellen worden verwerkt in de tweede versie. Ook de paragrafen Lokale heffingen, Risicobeheersing en weerstandsvermogen, Financiering, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn nog in bewerking. Verder zijn een paar passages in het document nog in bewerking en geel gemerkt. Deze worden nog gecheckt/aangevuld.

>Een tweede en definitieve behandeling en instemming op 28 september 2020: instemmen met de (totale) concept Beleids- en financiële begroting 2022 en Meerjarenraming 2023-2025 (finale besluitvorming). Voor de tweede vergadering wordt het totale (definitieve) document opnieuw aangeboden (via ibabs).

>Behandeling van het raadsvoorstel in de collegevergadering van 5 en 12 oktober.

BEOOGD RESULTAAT

Vaststellen van de ontwerp Beleids- en financiële begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.

KADER

Vaststelling van de begroting vloeit voort uit de Gemeentewet (dient te gebeuren door de raad).

Kadernota 2022-2025

Eindrapportage Heroverweging

ARGUMENTEN

Het gewijzigde meerjarenperspectief 2022-2025

Het financiële beeld ziet er op basis van de op 5 juli 2021 door uw raad vastgestelde Kadernota 2022-2025 als volgt uit:

Financieel kader Ontwerpbegroting	2022	2023	2024	2025
Vastgestelde Begroting 2021-2024	-22.497	35.085	465.745	465.745
Autonome ontwikkelingen, kapitaallasten en financiering	-713.500	-549.200	-747.400	-768.400
Ontwikkeling Algemene uitkering meircirculaire 2021	535.000	276.000	83.000	249.000
Ontwikkelingen Bestaand beleid	-1.798.200	-1.759.200	-1.695.200	-1.653.200
Noodzakelijk nieuw beleid	-106.000	-57.000	-63.000	-35.000
Effecten corona-crisis	-140.000	-243.000		
Herstel solvabiliteit door aanvulling reserves	-125.000			
Gewenst nieuw beleid met hoge prioriteit	-197.435	-186.085	-278.502	-427.195
Inzet maatregelen HO voor ontwikkelingen sociaal domein	700.000	700.000	700.000	700.000
Invulling taakstelling Heroverweging	671.900	1.556.241	1.778.641	1.786.241
Algemene uitkering: extra bijdrage rijk voor jeugdhulp	1.200.000			
Subtotaal financieel beeld Kadernota 2022-2025	4.268	-227.159	243.284	317.191
Raadsbesluiten 5 juli 2021:				
- Effect corona vertraging versobering minimabeleid vervalt voor 2022	140.000			
- Maatregel HO minimabeleid vanaf 2023	-140.000			
- Maatregel HO OZB verhoging vanaf 2023	-175.000			
- Financieel beleid toevoeging aan reserves vervalt voor 2022	125.000			
Vastgesteld Financieel kader voor de ontwerpbegroting 2022-2025	-45.732	-227.159	243.284	317.191

In de Kadernota 2022-2025 is op onderdelen een inschatting gemaakt van de budgetontwikkeling. Bij het opstellen van de gedetailleerde ramingen van baten en lasten in de ontwerpbegroting wordt duidelijk hoe bepaalde aannames uit de Kadernota in de gedetailleerde ontwerpbegroting doorwerken. Het financiële beeld uit de ontwerpbegroting wijkt daardoor op onderdelen af van het vastgestelde financiële beeld uit de op 5 juli 2021 vastgestelde Kadernota 2022-2025. De afwijking ten opzichte van dat beeld is als volgt:

Financieel kader Ontwerpbegroting 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Beeld ontwerpbegroting 2022-2025	-206.698	-377.265	98.174	332.095
Beeld vastgestelde Kadernota 2022-2025	-45.732	-227.159	243.284	317.191
Verskil ten opzichte van de Kadernota 2022-2025	-160.966	-150.106	-145.110	14.904

Het financiële beeld van de opgestelde begroting laat een afwijking zien ten opzichte van het beeld in de Kadernota 2022-2025. Het gaat om een verschil van bijna € 161.000 nadelig in 2022 naar € 15.000 voordelig in 2025, en daartussen een nadeel van € 150.000 in 2023 en een nadeel van € 145.000 in 2024. Een klein verschil van maximaal 0,33% voor- of nadelig op een begrotingstotaal van rond de € 48 miljoen. In hoofdstuk 3.3.4 Ontwikkelingen Financieel meerjarenbeeld worden de verschillen nader toegelicht. De verschillen zijn financieel samengevat als volgt opgebouwd:

Afwijkingen ten opzichte van de Kadernota 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Autonome ontwikkelingen algemeen	-109.863	-93.015	-90.109	-25.599
Algemene uitkering	-31.623	-30.887	-29.708	60.276
Bestaand beleid	-19.479	-26.204	-25.293	-19.773
Totaal verschil	-160.966	-150.106	-145.110	14.904

Samenvatting resultaat ontwerpbegroting 2022-2025

De ontwerpbegroting 2022-2025 is op basis van de Kadernota 2022-2025 opgesteld en heeft de volgende uitkomst:

Financieel beeld Ontwerpbegroting 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Financieel beeld Ontwerpbegroting 2022-2025	-206.698	-377.265	98.174	332.095

De conclusie is dat de eerste twee jaarschijven, 2022 en 2023 niet sluitend zijn. De laatste twee laten een overschot zien. Volgens de toezichtsregels van de provincie dienen de eerste, de derde en de laatste

jaarschijf (in principe) in evenwicht te zijn. Het tekort in het eerste jaar zal gedekt moeten worden door een uitname uit de reserve Nader te bestemmen middelen. Dit betekent dat de begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2025 volgens de toezichtsregels van de provincie in evenwicht zijn. In het raadsvoorstel tot vaststelling van de begroting 2022 komen wij daarover met een voorstel. Eveneens met een voorstel hoe om te gaan met de extra middelen jeugdhulp die het rijk heeft toegezegd vanaf 2022, de herijkingsvoorstellen gemeentefonds vanaf 2023 en de consequenties van de Septembercirculaire 2021.

Onder het kopje FINANCIËLE CONSEQUENTIES worden de verschillen verklaard.

Uitkomsten Septembercirculaire 2021

In de begroting zijn, zoals aangegeven de consequenties van de Septembercirculaire 2021 nog niet verwerkt. Deze komen ook aan de orde in het raadsvoorstel behorende bij deze begroting. Deze circulaire geeft een actueel beeld, gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk. In het raadsvoorstel behorende bij deze begroting zal op de consequenties worden ingegaan.

DRAAGVLAK

Uitgangspunt is de door de raad vastgestelde Kadernota 2022-2025.

DUURZAAMHEID

--

RISICO'S (financieel/juridisch)

Verwezen wordt naar de risicoparagraaf in de ontwerpbegroting.

Aannames over de algemene uitkering hebben een risico in zich.

De effecten van de uitkomsten van de Septembercirculaire 2021 voor onze gemeente zijn nog niet meegenomen.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De afwijkingen ten opzichte van de aannames in de Kadernota 2022 worden hieronder van globaal naar specifiek toegelicht.

Afwijkingen ten opzichte van de Kadernota 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Autonome ontwikkelingen algemeen	-109.863	-93.015	-90.109	-25.599
Algemene uitkering	-31.623	-30.887	-29.708	60.276
Bestaand beleid	-19.479	-26.204	-25.293	-19.773
Totaal verschil	-160.966	-150.106	-145.110	14.904

Specificatie afwijkingen

Autonome ontwikkelingen algemeen

Het verschil in de autonome ontwikkelingen algemeen bestaat uit de volgende onderdelen:

Autonome ontwikkelingen algemeen	2022	2023	2024	2025
Loonmaatregelen	-35.271	-36.577	-40.898	-40.898
Prijscompensatie/indexering	-19.028	-19.473	-15.709	-13.928
Kapitaallasten	-12.513	-12.637	-4.613	-4.613
Rente/financiering	-58.351	-39.628	-44.189	18.540
Dividend	15.300	15.300	15.300	15.300
Totaal verschil	-109.863	-93.015	-90.109	-25.599

Loonmaatregelen

De personele lasten zijn begroot op basis van de uitgangspunten in de vastgestelde Begrotingsrichtlijnen. Voor cao-ontwikkelingen is conform die richtlijnen rekening gehouden met een stijging van 2% en voor de sociale lasten met 1% stijging. De onderhandelingen over de CAO vanaf 1 januari 2021 zijn op dit moment niet afgerond, zodat in de ontwerpbegroting rekening is gehouden met inschattingen voor zowel de gevolgen voor 2021 als voor de gevolgen voor 2022 en volgende jaren. In de ontwerpbegroting zijn die

uitgangspunten op medewerkerniveau doorgerekend. Daarnaast wordt rekening gehouden met de gevolgen van periodieken en functiewaardering.

Op basis van de uitwerking naar de verschillende teams en medewerkers is er dus een klein verschil ten opzichte van de inschatting in de Kadernota 2022-2025.

Prijscompensatie/Indexering

In de begrotingsrichtlijnen is de indexering op nul gezet met uitzondering van wat contractueel is vastgelegd. Het gaat daarbij vooral om Verbonden Partijen, DOWR-samenwerking, subsidies, Wmo zorg en voorzieningen, jeugdhulp, vervoer, e.d. Hiervoor wordt uitgegaan van de meest recente indexcijfers. In de realisatie kan dit nog tot afwijkingen leiden.

Bij het onderhoud sportvelden is gebleken dat er in het contract door Sallcon een hogere indexering is toegepast, vooral vanwege wereldwijd gestegen materiaalkosten. Het budget is hierop aangepast met € 15.000. Op de indexering subsidies is een klein nadeel ontstaan en op andere onderdelen een klein voordeel. Per saldo een nadeel in het eerste jaar van € 19.000.

Kapitaallasten

Ten opzichte van de Kadernota 2022-2025 is er sprake van een kleine nadelige afwijking. Bij de kapitaallasten is rekening gehouden met de vrijval van de uitgestelde investeringen voor Scholen voor morgen cluster Olst. Binnen het project Verkeer Olst zijn in 2018 door de gemeenteraad in het kader van "Scheiden en Spreiden" in Olst budgetten ter beschikking gesteld voor de tunnel bij de Ter Stegestraat en de herinrichting van de Jan Hooglandstraat. De realisatie kan op budgettaire neutrale wijze verlopen. De ontstane overschrijding Project Hooglandstraat worden verrekend met het aanbestedingsvoordeel Project tunnel Ter Stegestraat. Dit leidt tot aanpassing van de kapitaallasten.

Het project Hooglandstraat is inmiddels gereed en zal definitief worden afgesloten in 2021.

Rente/Financiering

Voor rente/financiering is in het financieel kader in de Kadernota 2022-2025 geen inschatting gemaakt. Het is bestaand beleid om dit dan niet te doen, omdat dit onder andere samenhangt met investeringen, saldi reserves en lopende leningen. Deze balansposten zijn steeds aan wijzigingen onderhevig. Wel is er in het kader van de heroverweging rekening gehouden met het effect van een bijstelling van afschrijvingstermijnen via de nota waardering en afschrijving (maatregel 60) en een bijstelling van de raming van rente op kortlopende geldleningen (maatregel 61). Voor de ontwerpbegroting is nu op basis van de uitkomsten van deze begroting en de meest recente stand van de balansposities een nieuwe berekening gemaakt, waarbij de afwijkingen te zien zijn in bovenstaande tabel.

De maatregelen uit de heroverweging hebben het verwachte voordeel opgeleverd. Er is wel een nadeel ontstaan in de eerste jaren. Doordat de boekwaardes van de grondexploitatie fors lager zijn, mag er minder rente toegerekend worden aan de grondexploitatie. Hierbij speelt de lagere geraamde financieringsrente ook een beperkte rol. Dit levert een nadeel op van € 54.000. In 2025 is er een voordeel te zien doordat in dat jaar een relatief dure langlopende lening afloopt met € 70.000 aan rentelasten. De overige fluctuaties gedurende de jaren komen door actualisaties van onder andere annuïteiten en de rente op in de toekomst benodigde leningen."

Door het herziene beleid op reserves en voorzieningen, de aflossing van langlopende leningen met een hoog rentepercentage en de lagere financieringsrente voor kort geld is de omslagrente gewijzigd. Op basis van de geldende wet- en regelgeving is het percentage van de omslagrente geactualiseerd van 2% naar 1,5%. Dit effect was voorzien.

Dividend

Op basis van actuele gegevens wordt een hogere dividenduitkering verwacht van de Bank Nederlandse Gemeenten en Wadinko. In de Kadernota 2022-2025 was alleen rekening gehouden met een lagere dividenduitkering van Enexis.

Algemene uitkering

De actualisering van de algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2021 valt ten opzichte van de Kadernota 2022-2025 tot en met 2024 nadelig uit. Voor 2025 is er een voordeel.

In de meicirculaire is het budget voor re-integratie voor de nieuwe doelgroepen sinds 2015, onder andere wajongers en statushouders, verhoogd door dat deze doelgroepen in omvang toenemen. In de Kadernota 2022-2025 is dit bedrag van jaarlijks ruim € 30.000 ten onrechte niet afgezonderd van de algemene middelen.

Bij een nieuwe begrotingscyclus is het uitgangspunt voor het laatste begrotingsjaar, in dit geval 2025, gelijk aan het laatst vastgestelde begrotingsjaar uit de vorige begrotingscyclus. In de Kadernota 2022-2025 is voor de toename van de algemene uitkering in 2025 een vergelijking gemaakt met de eerder door het rijk vastgestelde algemene uitkering voor 2025 in plaats van met de geraamde algemene uitkering voor 2024. Hierdoor ontstaat nu voor 2025 een voordelige afwijking.

In de meicirculaire 2021 is voor de verrekening van Eigen inkomsten op basis van de WOZ-waarde gerekend met oude bedragen. In de septembercirculaire 2021 worden de bedragen geactualiseerd. Op basis van de meicirculaire 2021 is een nadelig effect berekend van ongeveer € 140.000 per jaar. Aangezien niet duidelijk is wat het werkelijk effect is van de aanpassing in de septembercirculaire 2021 is dit niet verwerkt in de ontwerpbegroting 2022-2025. Bij de verwerking van de septembercirculaire 2021 in het raadsvoorstel bij de begroting wordt dit verwerkt samen met de ontwikkeling van andere aantallen en eenheden en het landelijk effect daarvan op de algemene uitkering.

Bestaand beleid

De afwijkingen op bestaand beleid ten opzichte van de Kadernota 2022-2025 zijn minimaal.

In de Kadernota 2022-2025 zijn aanvullende budgetten voor minima, Wmo en jeugdhulp naar aanleiding van de in 2020 gesignaleerde toename van deze (zorg)kosten opgenomen. In de ontwerpbegroting 2022-2025 zijn deze bedragen conform verwerkt. Op basis van de realisatie in het eerste half jaar 2021 is de verwachting dat de budgetten hierdoor toereikend zullen zijn. Voor de tweede bestuursrapportage 2021 zullen we de realisatie blijven volgen op eventuele groei. Voor jeugdhulp kunnen een paar uitzonderlijke gevallen het beeld ernstig verstoren.

In de Kadernota 2022-2025 zijn in de taakstelling Heroverweging ook besparingen op de genoemde budgetten opgenomen die in de ontwerpbegroting 2022-2025 zijn verwerkt. Over de realisatie daarvan zullen we pas op een later moment kunnen rapporteren.

Samenvattende conclusie

De ontwerpbegroting 2022-2025 is op basis van de Kadernota 2022-2025 opgesteld en heeft de volgende uitkomst:

Financieel beeld Ontwerpbegroting 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Financieel beeld Ontwerpbegroting 2022-2025	-206.698	-377.265	98.174	332.095

De conclusie is dat de eerste twee jaarschijven, 2022 en 2023 niet sluitend zijn. De laatste twee laten een overschot zien. Volgens de toezichtsregels van de provincie dienen de eerste, de derde en de laatste jaarschijf (in principe) in evenwicht te zijn. Het tekort in het eerste jaar zal gedekt moeten worden door een uitname uit de reserve Nader te bestemmen middelen. Dit betekent dat de begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2025 volgens de toezichtsregels van de provincie in evenwicht zijn.

In het raadsvoorstel tot vaststelling van de begroting 2022 komen wij daarover met een voorstel. Eveneens met een voorstel hoe om te gaan met de extra middelen jeugdhulp die het rijk heeft toegezegd vanaf 2022, de herijkingsvoorstellen gemeentefonds vanaf 2023 en de consequenties van de Septembercirculaire 2021.

AANPAK/UITVOERING

De begroting dient aan de raad ter vaststelling aangeboden te worden. De behandeling is gepland in de raadsvergadering van 8 november 2021. Er is op 25 oktober een oordeelsvormende behandeling in de raad gepland.

Verzenddatum aan de raad van het boekwerk Begroting (door plaatsing in ibabs): 1 oktober a.s. Het raadsvoorstel wordt uiterlijk verzonden: 15 oktober.